

Силабус навчальної дисципліни
«Внутрішньогосподарський контроль»
Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»
Рік навчання: 3, Семестр: 5
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль – іспит
Форма проведення занять – лекції, практичні заняття

Назва курсу	Внутрішньогосподарський контроль
Викладач (-і)	Міщенко Тетяна Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу
Контактний тел.	+038067 365 74 22
E-mail:	mitem@ukr.net
Електронна версія курсу	https://moodle.nusta.edu.ua/
Консультації	щопонеділка з 12-00-14-00, ауд. 258

Коротка анотація курсу. У сучасних умовах господарювання зростають вимоги до ефективності управління підприємствами, які обумовлюють необхідність функціональної активізації внутрішньогосподарського контролю як складової частини управління. Це потребує якісно нового теоретичного осмислення суті й ролі внутрішньогосподарського контролю в управлінні підприємством. Актуальним завданням є перехід від традиційних пасивних форм констатації фактів господарського життя до активних, ефективно функціонуючих методів контролю, що є реальною основою підвищення ефективності функціонування системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві.

Навчальна дисципліна «Внутрішньогосподарський контроль» сприяє засвоєнню теоретико-методичних основ внутрішньогосподарського контролю, обізнаності здобувачів вищої освіти з міжнародним досвідом використання ризик-орієнтованого підходу до його організації, підготовці кваліфікованих фахівців в галузі контролю.

1. Формат курсу: Змішаний.

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК 05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

ФК 05. Застосовувати інноваційні технології та програмні комплекси обліку, аналізу, моделювання, податкового контролю і аудиту в умовах цифровізації процесів управління підприємством.

3. Результати навчання:

ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, в використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна)
лекції	20
практичні заняття	16
самостійна та індивідуальна робота	54

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – відсутні специфічні вимоги які здобувач вищої освіти повинен врахувати

5. Політика курсу - дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль» передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога

застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- дотримання взаємоповаги поваги, культури поведінки й спілкування у відносинах членів академічної спільноти для забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження морально-етичних принципів і стандартів, цивілізованих підходів і норм світосприйняття, академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі;

- недопущення проявів академічної нечесності, які проявляються у проханні про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклеп на інших студентів та науково-педагогічних працівників, використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використання методики досліджень і джерела інформації та уникнення фальсифікування або фабрикування наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (кваліфікаційній, звіті).

6. Схема дисципліни

Години	Теми	Форми заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
2	Тема 1. Поняття, принципи, функції та методичні аспекти внутрішньогосподарського контролю	лекція	– розуміти основні категорії, поняття, принципи, функції та методичні аспекти внутрішньогосподарського контролю	2
2		практична		2
2	Тема 2. Внутрішньогосподарський контроль в системі управління підприємством, його види, форми	лекція	– розуміти місце і значення внутрішньогосподарського контролю в інформаційному забезпеченні користувачів інформацією для у вирішення проблем управління суб'єктом господарювання	2
2		практична		2
2	Тема 3 Організація внутрішньогосподарського контролю	лекція	– володіти сучасними підходами до організації внутрішньогосподарського контролю в умовах глобалізаційних процесів	2
2		практична		2
2	Тема 4. Інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю	лекція	– розуміти інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю суб'єкта господарювання; – володіння практичними навичками застосування комп'ютерних технологій в процесі проведення внутрішньогосподарського контролю	2
2		практична		2
2	Тема 5. Внутрішньогосподарський контроль активів підприємства	лекція	– опанувати основними навичками проведення заходів внутрішнього контролю за	2
2		практична		2

			<p>основними об'єктами бухгалтерського обліку;</p> <ul style="list-style-type: none"> – володіння практичними навичками застосування комп'ютерних технологій в процесі проведення внутрішньогосподарського контролю; – оволодіння здатністю використання аналізу та синтезу як методів внутрішньогосподарського контролю 	
2	Тема 6.	лекція	– опанувати основними навичками проведення заходів внутрішнього контролю за основними об'єктами бухгалтерського обліку;	2
2	Внутрішньогосподарський контроль власного капіталу та зобов'язань підприємства	практична	<ul style="list-style-type: none"> – володіння практичними навичками застосування комп'ютерних технологій в процесі проведення внутрішньогосподарського контролю; – оволодіння здатністю використання аналізу та синтезу як методів внутрішньогосподарського контролю 	2
2	Тема 7. Внутрішньогосподарський контроль доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	лекція	<ul style="list-style-type: none"> – опанувати основними навичками проведення заходів внутрішнього контролю за основними об'єктами бухгалтерського обліку; – володіння практичними навичками застосування комп'ютерних технологій в процесі проведення внутрішньогосподарського контролю; – оволодіння здатністю використання аналізу та синтезу як методів внутрішньогосподарського контролю 	2
1	Тема 8.	лекція	– опанувати основними навичками проведення заходів внутрішнього контролю за основними об'єктами бухгалтерського обліку;	2
2	Внутрішньогосподарський контроль бухгалтерського обліку та звітності підприємства	практична	<ul style="list-style-type: none"> – володіння практичними навичками застосування комп'ютерних технологій в процесі проведення внутрішньогосподарського контролю; – оволодіння здатністю використання аналізу та синтезу як методів внутрішньогосподарського контролю 	2

1	Тема 9. Узагальнення результатів внутрішньогосподарського контролю	лекція	– розуміти механізм узагальнення результатів внутрішньогосподарського контролю та комунікаційних технологій	2
---	--	--------	---	---

7. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

Практичні роботи : 30% загальної кількості балів;

Модульний контроль: 12% загальної кількості балів;

Завдання самостійної/ індивідуальної роботи: 8% загальної кількості балів;

Екзамен: 50% загальної кількості балів.

8. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
			Екзамен
90-100	A	відмінно	відмінно
80-89	B	дуже добре	добре
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	задовільно
50-59	E	достатньо	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	

9 Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання модульних контролів відбувається з дозволу викладача, а заліків з дозволу керівництва Факультету ПСОА за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/залік - 50/50
Вимоги до самостійної письмової роботи	Результати самостійного опрацювання питань, які передбачено програмою навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль», оформляються у вигляді рефератів, тез, презентацій. Робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений. У разі використання цитування необхідно робити посилання на автора. Оцінюється якість та оригінальність наведених аргументів, зроблених висновків, наданих пропозицій. Самостійна робота може бути максимально оцінено у 3 бали. Виконання самостійної роботи є обов'язковим видом навчальних робіт для

	кожного здобувача вищої освіти.
Практичні заняття	Для виконання практичної роботи здобувач вищої освіти повинен бути підготовленим, тобто мати конспект лекцій за темою практичного заняття, тези питань, які опрацьовувалися самостійно. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль». Викладачем оцінюються самостійно та правильно виконані здобувачем вищої освіти навчальні ситуації за максимальною оцінкою 4 бали. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті він виконує практичну роботу самостійно, але оцінюється така робота за нижчою оцінкою (-1 бал). Виконання практичних робіт є обов'язковим видом навчальних робіт для кожного здобувача вищої освіти.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий модульний контроль проводиться за модулями, вказаними в навчальній програмі навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль». За першим модульним контролем здобувач вищої освіти отримує максимальну оцінку 3 балів, а за другим – 4 балів, якщо дає повні відповіді, показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, допускаючи не більше 1-2 арифметичних помилок або описок. Підсумковий семестровий контроль проводиться у вигляді письмового заліку, який максимально оцінюється у 50 балів. При складанні письмового заліку здобувач повинен показати засвоєння основ навчальної дисципліни, вміння розмірковувати, аналізувати, доводити, застосовувати теоретичні знання для вирішення навчальних ситуацій, бачити за кожною навчальною ситуацією реальні явища і процеси, які відбуваються в сфері аудиту оподаткування, розуміти проблеми та визначати шляхи їх подолання.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Господарський Кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV. // База даних «Законодавство України» / ВР України. – URL ::<http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні . Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // База даних «Законодавство України» / ВР України. – URL ::<http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73 (зі змінами та доповненнями станом на 17.02.2023). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Мінфіну України від 27 квітня 2000р. №92. (зі змінами та доповненнями станом на 29.07.2022). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Наказ Мінфіну України від 18 жовтня 1999р. №242. (зі змінами та доповненнями станом на 17.02.2023). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Мінфіну України від 20.10.1999 р. № 246. (зі змінами та доповненнями станом на 01.01.2023). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Наказ Мінфіну України від 8 жовтня 1999р. №237. (зі змінами та

доповненнями станом на 03.11.2020). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Наказ Міністерства фінансів України від 31 січня 2000р. №20. (зі змінами та доповненнями станом на 03.11.2020). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

9. Національне положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи». Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями станом на 03.11.2020) URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

10. Національне положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями станом на 03.11.2020) URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

11. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 336 с.

12. Шендригоренко М.Т., Шевченко Л.Я., Янковський В.А. Внутрішній господарський контроль: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 108 с.

13. Наумова Т.А., Акімова Н. С., Топоркова О.В., Кирильєва Л.О., Нестеренко І.В. –Господарський контроль: навч. посібник. – Харків: ДБТУ , 2021. – 210 с.

Допоміжна

1. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посібник. Центр учбової літератури. Київ. 2019. 496 с.

2. Гончарук С.М., Долбнева Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 298 с

3. Даценко Г. В. Особливості організації фінансового контролю у забезпеченні ефективного функціонування суб'єктів господарювання. *Економіка та суспільство* : електрон. наук. фах. вид. / Мукач. держ. ун-т. Мукачєво, 2019. Вип. 20. С. 189–198.

4. Іванченкова Л.В. Особливості контролю результатів фінансово-господарської діяльності підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2018. Том 3. № 2. С. 6-19.

5. Масюк Ю. В. Економічна сутність внутрішньогосподарського контролю у системі управління підприємством. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5422>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL : <https://www.nbuv.gov.ua/>

2. Журнал «Баланс». URL : <https://www.balance.ua>

3. Інформаційно-аналітична газета «Податки і бухгалтерський облік». URL : <https://www.nibu.factor.ua/ukr/about/>

4. «Все про бухгалтерський облік» - газета. URL : <https://www.vobu.com.ua/>

5. «Дебет Кредит» - журнал. URL : <https://www.dtk.com.ua/>

6. «Бухгалтерія» газета. URL : <https://www.buhgalteria.com.ua/>

7. - Газета «Бізнес». URL : <https://www.business.kiev.ua/>

Міжнародні видання:

1. COSO internal control – integrated framework. URL : <https://www.coso.org/Documents/COSO-CROWE-COSO-Internal-Control-Integrated-Framework.pdf>.

2. Five Components of the COSO Framework You Need to Know. URL : <https://info.knowledgeleader.com/bid/161685/what-are-the-five-components-of-the-coso-framework>.

3. Henk, O. (2020). Internal control through the lens of institutional work: a systematic literature review. *Journal of Management Control*, 31, 239–273. URL: <https://doi.org/10.1007/s00187-020-00301-4>.

4. Lakis, V., & Giriūnas, L. (2012). The concept of internal control system: theoretical aspect. *Ekonomika*, 91, 142–152. URL: <https://www.researchgate.net/publication/330519076>.

5. Borrás, B. A. (2020). Internal Business Control Systems in Small Puerto Rican Retail Businesses. Walden Dissertations and Doctoral Studies. URL: <https://scholarworks.waldenu.edu/dissertations/7994>.

6. Iwejor, I. C. (2017). Internal Controls: Identifying Control Elements and implementation Dynamics Facing Retail Companies. Walden Dissertations and Doctoral Studies. URL: <https://scholarworks.waldenu.edu/dissertations/4379>

Матеріали НМЗ.